

UVOD

Obaveze koje nastaju jednim ugovorom mogu da prestanu na razne načine. Ugovor može prestati zato što se protivi nekoj zakonskoj ili moralnoj normi, postoje slučajevi kada same stranke odustaju od zaključenja ugovora ili je samo jedna strana ovlašćena da raskine ugovor, u određenim slučajevima ugovor može da prestane da proizvodi pravna dejstva usled smrti ugovorne stranke.

Svi načini prestanka ugovora se mogu podjeliti na: prestanak ugovora usled poništenja, raskida (sporazumnog ili jednostranog), ili smrti ugovornika. Ugovor može prestati i usljed slučajne propasti njegovog predmeta i u tom slučaju se postavlja pitanje rizika.

Ukoliko se prilikom sklapanja ugovora ne ispune svi neophodni uslovi za punovažnost jednog ugovora, onda je takav ugovor nepunovažan, on ne proizvodi željena pravna dejstva

NEVAŽNOST UGOVORA

Da bi jedan ugovor proizvodio pravna dejstva moraju da se ispune uslovi koje zakon zahtjeva za njegov nastanak i punovažnost. Ti uslovi su sposobnost ugovaranja, saglasnost volja, predmet, kauza i forma. Ako u momentu zaključenja ugovora neki od ovih uslova važnih za njegovu punovažnost nedostaje, onda je takav ugovor nepunovažan, on ne proizvodi željena pravna dejstva. Nisu svi uzroci nevažnosti isti, a samim tim i sankcija nevažnog ugovora se razlikuje u zavisnosti od uzroka nevažnosti.

U ranom riskom pravu gradacije sankcija u zavisnosti od uzroka nevažnosti nije bilo. Ius civile zastupa stanovište da svaki pravni posao ne važi ako mu nedostaje bilo koji od propisanih uslova. Quod nullum est, nullum producitur effectum. Kasnije je u pretorskom pravu počelo da se vodi računa o manjim i većim nedostacima pravnog posla tako da Justinijanovo pravo poznaje podjelu nevažnih ugovora na rušljive i ništave.

Tradicionalno nevažnost ugovora se djeli na dve velike kategorije: ništavi i rušljivi ugovori, oni se još nazivaju i apsolutno i relativno rušljivi ugovori*. Ova podjela proširena je i podjelom na nepostojeće ugovore. Tako da se ugovori dijele na nepostojeće, ništave i rušljive.

Pojam nevažnosti ugovora pretpostavlja da je nedostatak postojao od samog momenta zaključenja ugovora. Primjer za to je kada je ugovornik bio žrtva zablude ili prevare, ili je ugovor zabranjen pozitivnim pravom

*ZOO Član 103

(1) Ugovor koji je protivan prinudnim propisima, javnom poretku ili dobrim običajima je ništav ako cilj povređenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

(2) Ako je zaključenje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor će ostati na snazi ako u zakonu nije što drugo predviđeno za određeni slučaj, a strana koja je povredila zakonsku zabranu snosiće odgovarajuće posledice.

ZOO Član 117

(1) Pravo zahtevati poništenje rušljivog ugovora prestaje istekom roka od jedne godine od saznanja za razlog rušljivosti, odnosno od prestanka prinude.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com